

**Statistikdokumentation for
Udenrigshandel med tjenester 2020**

1 Indledning

Formålet med statistikken Udenrigshandel med tjenester er at belyse samhandel (import og eksport) med tjenesteydelser med andre lande, både på ydelsens art, men også på det land/område, der handles med. Den aktuelle statistik starter i 2005, men der er tidligere opgjort statistik over handel med tjenester i forbindelse af opgørelser af Danmarks betalingsbalance overfor udlandet.

2 Indhold

Statistikken er en kvartalsvis opgørelse af Danmarks import og eksport af tjenester fra/til udlandet opgjort i værdi, fordelt på samhandelslande/områder og tjenestekategorier, såsom transport, telekommunikation, royalties og licenser mv. På månedsbasis offentliggøres samhandlen helt aggregeret samt årligt på det mest detaljerede niveau. Statistikken offentliggøres i Statistikbanken og i Nyt fra Danmarks Statistik.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikken viser på kvartalsbasis Danmarks import og eksport af tjenester fra/til udlandet opgjort i værdi, fordelt på samhandelslande/områder og tjenestekategorier. På månedsbasis offentliggøres samhandlen helt aggregeret samt årligt på det mest detaljerede niveau. I kvartalsopgørelserne korrigeres data for normale sæsonudsving, men de sæsonkorrigerede tal vises kun for udvalgte samhandelslande/områder og udvalgte tjenestegrupper i to separate opgørelser. Tjenestehandel i betalingsbalancen opfattes som køb og salg af alt, der ikke er fysiske varer. Det kan fx være transport, telekommunikation, royalties og licenser mv.. Betalingsbalancen har til formål at registrere alle økonomiske transaktioner mellem Danmark og udlandet. Derfor er det af afgørende betydning for statistikens kvalitet at kunne afgrænse og operationalisere, hvad der hører til Danmark, og hvad der betragtes som udland. I den forbindelse taler man om såkaldte residenter (danskere) og ikke-residenter (udlændinge). Import og eksport af tjenester defineres i denne sammenhæng som køb og salg af tjenester fra/til ikke-resident modpart.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Danmarks udenrigshandel med tjenester opgøres på grundlag af FN's tjenestehandelsnomenklatur EBOPS 2010 (Extended Balance of Payments Services Classification), som fremgår af den internationale tjenestehandelsmanual (Manual on Statistics of International Trade in Services, MSITS), der er udgivet af FN m.fl. senest i 2010. EBOPS er indbygget som nomenklatur i EU's forordning om betalingsbalance. EBOPS omfatter omkring 80 tjenesteposter, der kan aggregeres til forskellige niveauer. Bag EBOPS ligger nomenklaturen i IMF's betalingsbalancemanual fra 2009, som omfatter omkring 35 tjenesteposter. IMF's nomenklatur blev i 1996 udbygget til et mere detaljeret niveau i et samarbejde mellem OECD og Eurostat til brug af deres medlemslande. EBOPS, der er en videreudbygning af denne fælles nomenklatur, er etableret navnlig for at imødekomme de krav om oplysninger om tjenestehandel, som følger af GATS (the General Agreement on Trade in Services). Den geografiske fordeling af posterne følger Eurostats anvisninger derom for betalingsbalance (Vademecum). Se oversigten over [EBOPS 2010](#) på Danmarks Statistiks hjemmeside samt en kort beskrivelse af [tjenesteposterne](#).

2.3 Sektordækning

Statistikken opgøres for hele økonomien under ét.

2.4 Begreber og definitioner

Residens: Residens er et udtryk for hvor i verden en given person eller virksomhed er hjemmehørende i statistisk forstand. Det handler ikke om statsborgerskab eller ejerskabet over virksomheden, men udelukkende at bestemme i hvilket lands statistik en given aktør skal indgå.

Resident person: Person, som er permanent bosiddende i Danmark, eller en person, som har været eller agter at være bosiddende i Danmark i mere end ét år. Studerende og personer i sygdomsbehandling forbliver dog residerter i deres hjemland, selv om de skulle opholde sig mere end et år i Danmark i forbindelse med deres studier eller behandling.

Resident virksomhed: En resident virksomhed er en virksomhed, som har et økonomisk interesselypdepunkt (udøver økonomiske aktiviteter) i Danmark gennem længere tid (mere end ét år). Det betyder, at filialer eller datterselskaber af udenlandske virksomheder regnes som residente virksomheder i Danmark. For virksomheder, der udfører bygge- og anlægsaktivitet, defineres residens udelukkende ud fra om virksomhederne har etableret sig i værtslandet. Hvis de ikke har oprettet et selskab i det land, hvor de opererer, anses de ikke som residerter i landet, selvom den økonomiske aktivitet varer i mere end et år.

2.5 Enheder

Handelstransaktioner

2.6 Population

Danske residerterers handelstransaktioner med udenlandske residerter.

2.7 Geografisk dækning

Statistikken dækker danske residerter. Dette inkluderer ikke færøske og grønlandske residerter.

2.8 Tidsperiode

Statistikken dækker tidsperioden fra januar 2005 og frem.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Millioner danske kroner.

2.11 Referencetid

Kvartal og år.

2.12 Hyppighed

Hovedresultater om tjenestehandel offentliggøres månedligt i forbindelse med offentliggørelsen af betalingsbalancen. Kvartalsvist offentliggøres tjenestehandlen som selvstændig opgørelse på et mere detaljeret niveau samt årligt på det mest detaljerede niveau.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Udenrigshandel med tjenester udarbejdes på baggrund af 1) [Europa-parlamentets og Rådets forordning \(EF\) Nr. 184/2005](#) af 12. januar 2005 om Fællesskabets statistikker over betalingsbalance, international handel med tjenester og udenlandske direkte investeringer med tilhørende kommissionsforordninger og 2) Lov om Danmarks Statistik (§ 9a og § 10).

2.14 Indberetningsbyrde

Tjenestetællingen er estimeret til at have en respondentbyrde svarende til 4,7 mio. kr.

2.15 Øvrige oplysninger

Udenrigshandel med tjenester har en [Emneside](#).

3 Statistisk behandling

Der indsamles hver måned data fra mange forskellige kilder. Data fejlsøges for logiske fejl (fejl i CVR-nr., ikke eksisterende landekode mv.) og sandsynlige fejl (fx fejl i beløb eller tjenestekategori). Samtidig kontrolleres der for, hvor komplette indberetningerne er. De indberettede data anvendes til at opgøre udenrigshandelen, hvor der via opregninger (fra stikprøve til population) og/eller imputeringer (for manglende indberetninger) tages højde for den ikke indberettede handel. Den offentliggjorte statistik betragtes som fuldt dækkende for danske residenters udenrigshandel med tjenester.

3.1 Kilder

Der er mange forskellige kilder til opgørelsen af udenrigshandel med tjenester. Den mest centrale kilde er tællingen Udenrigshandel med tjenester. Oplysningerne indhentes fra en stikprøve af virksomheder med tjenestehandel. Der indsamles i to adskilte forløb: En månedlig indberetning fra Danmarks ca. 400 største tjenestehandelsvirksomheder, der skønsmæssigt dækker ca. 80 pct. af tællingens handel, samt en årlig eller kvartalsvis indberetning fra ca. 1.300 virksomheder, der i princippet repræsenterer ca. 45.000 mindre og mellemstore virksomheder, og som dækker de resterende ca. 20 pct. af tællingens handel, dog med variation mellem de forskellige tjenestegrupper (se figuren Stikprøve - tællingen [Udenrigshandel med tjenester](#)). Undersøgelsespopulationen (45.000 virksomheder) er defineret på baggrund af Det erhvervsstatistiske register og en række supplerende kilder fx regnskabsstatistikken. Virksomhederne er udtaget på baggrund af indberetninger til den løbende undersøgelse i perioden 2014-2018 samt en screeningundersøgelse, der blev gennemført i 2018. Her blev ca. 4.200 virksomheder bedt om at oplyse deres årlige samlede import og eksport af tjenesteydelser.

Hertil kommer supplerende oplysninger fra andre statistikker, navnlig vedrørende rejseposten. Til rejsepostens indtægtsside bruges tal fra overnatningsstatistikken. Desuden foretager VisitDenmark - bl.a. baseret på interviews - en opgørelse over udenlandske rejsendes forbrug i Danmark fordelt på lande. Rejsepostens udgiftsside beregnes med udgangspunkt i gamle oplysninger om danskernes forbrug, overnatninger og transport i udlandet. Derefter fremskrives statistikken med månedlige luftfartsstatistik og grænsetal og kvartalvise spejldata (se yderligere specificering af [rejseposten](#)).

Oplysninger om offentlige tjenester modtages fra statistikken over offentlige finanser.

Privatpersoners køb af elektroniske ydelser fra udlandet er baseret på oplysninger fra One Stop Moms. One Stop Moms er et EU system, hvor virksomheders salg af elektronisk leverede tjenester til ikke moms-registrerede modtagere i et andet EU land registreres og udveksles mellem EUs medlemsstater. Dette suppleres med et estimat for gambling tjenester baseret på en opgørelse over indtægter fra væddemål, lotteri og casinovirksomhed fra spillemyndigheden.

Øvrige kilder er estimater for illegal handel over af grænsen (se mere om metoden for [illegal handel](#)).

3.2 Indsamlingshyppighed

Hyppigheden er månedlig, kvartalsvis og årlig for tællingen Udenrigshandel med tjenester. For supplerende kilder kan der forekomme andre hyppigheder.

3.3 Indsamlingsmetode

Til tællingen Udenrigshandel med tjenester indsamles data overvejende elektronisk ved systemet IDEP. Til rejsepostens indtægtsside foretager VisitDenmark face-to-face interviews om udenlandske rejsendes forbrug i Danmark. Ellers hentes supplerende oplysninger fra eksisterende statistikker og interne leverancer i Danmarks Statistik.

3.4 Datavalidering

De indsamlede oplysninger sammenlignes med virksomhedens tidligere indberettede oplysninger. Endvidere sammenlignes – hvor det er relevant – med oplysninger indberettet til andre statistikker.

Kvalitetssikringen af udenrigshandel med tjenester fokuserer primært på totalniveau. Stemmer dette med tidligere indberettet tjenestehandel. Der kontrolleres dog også for kodeskift, nye koder og store udsving på koder. Danmarks Statistik vurderer løbende pålideligheden af de indberettede oplysninger og kontakter indberetterne når formodning om fejl opstår. Endvidere har en række områder været udtaget til særlig gennemgang, bl.a. søtransport, rejser, forsikring og bygge- og anlæg.

For at sikre høj kvalitet af data i de enkelte statistikker, og konsistens på virksomhedsniveau mellem udvalgte statistikker, gennemføres konsistentstjek på virksomhedsniveau for de virksomheder, der påvirker betalingsbalancen mest. Disse virksomheder betegnes som statistikkrisiske virksomheder. Nogle konsistentstjek udføres på månedsbasis og andre årligt. Sammenligningerne på tværs af statistikkerne er foretaget på firmaniveau (CVR-nr.), dvs. for de statistikker, hvor der ikke indsamles på CVR-niveau, er der opsummeret til dette. Fokus er primært på, at sikre konsistens mellem den handel der er indberettet til udenrigshandel med varer og den handel der er indberettet til udenrigshandel med tjenester/betalingsbalancen. Konsistentstjekket udføres for at sikre at betalingsbalancens løbende poster opgøres korrekt.

3.5 Databehandling

De indberettede data anvendes til at opgøre udenrigshandelsstatistikken, hvor der via opregninger og/eller imputeringer tages højde for den ikke indberettede handel. Den offentliggjorte statistik må således betragtes som fuldt dækkende for udenrigshandlen med tjenester.

De indberettede data til tællingen Udenrigshandel med tjenester opregnes til den fulde population, som antages at udgøre omkring 45.000 enheder. Opregningsprocessen er fuldt dynamisk, hvor vægtene genberegnes, hver gang der foreligger nye data, dvs. for såvel den aktuelle produktionsmåned som for tidligere perioder. De 400 månedsindberettere indgår med vægten 1, mens de ca. 1.300 årsindberettere og kvartalsindberettere indgår i beregningerne med vægte større end 1 (eller lig med 1). De endelige vægte beregnes ud fra designvægtene, som justeres, så overordnede stratumtotaler kalibreres på plads.

Hvis der mangler en indberetning skal der enten imputeres eller opregnes. De manglende indberetninger erstattes med indberetningerne fra tidligere perioder, ellers vil der blive opregnet for de manglede indberetninger.

3.6 Korrektion

I kvartalsopgørelserne korrigeres data for normale sæsonudsving. Alle tjenestegrupperes handel er fordelt på indtægter og udgifter samt EU og verden uden for EU. Disse serier samt de udvalgte landes handel fordelt på indtægter og udgifter sæsonkorrigeres direkte. Andre niveauer er beregnet på baggrund heraf (indirekte sæsonkorrektion). Data sæsonkorrigeres vha. JDemetra+ med fast modelvalg, som undersøges hvert andet år. Der bliver korrigeret for påske, handelsdage og skudår, hvis disse effekter er signifikante. Der foretages ikke årsafstemning, og der kan derfor forekomme forskelle imellem de faktiske og de sæsonkorrigerede tal på årsbasis. De sæsonkorrigerede tal vises dels fordelt på tjenestegrupper, dels efter geografi.

4 Relevans

Tjenestehandlen indgår som en væsentlig del af betalingsbalancen og af nationalregnskabets udlandskonto. Den kommenteres lejlighedsvis i offentligheden.

4.1 Brugerbehov

Statistikken udgør et selvstændigt statistikprodukt og indgår desuden i opstillingen af betalingsbalancen og af nationalregnskabets udlandskonto. Vigtige brugere er således offentlige myndigheder, private organisationer, firmaer og privatpersoner.

4.2 Brugertilfredshed

Der er løbende i dialog med brugere som Nationalbanken, medlemmer af Danmarks Statistiks brugerudvalg for økonomisk statistik mv.

4.3 Fuldstændighed af data

I den danske statistik offentliggøres der data svarende til de forordningsbestemte krav til indberetning til Eurostat.

5 Præcision og pålidelighed

Den første offentliggørelse af udenrigshandel med tjenester vil være behæftet med usikkerhed, idet en mindre del af datamaterialet enten mangler eller er fejlbehæftet. Der bliver suppleret med oplysninger fra tidligere perioder eller andre virksomhedernes indberetninger. Pålideligheden af tal for et givet kvartal øges ved efterfølgende offentliggørelser, da flere oplysninger foreligger. De oplysninger der kommer fra tjenestetællingen er behæftet med stikprøveusikkerhed samt den population, stikprøven er trukket fra. Usikkerheden er størst for de mest detaljerede opgørelser.

5.1 Samlet præcision

Tællingen Udenrigshandel med tjenester bygger dels på en cut-off stikprøve af Danmarks ca. 400 største tjenestehandelsvirksomheder (månedlige indberetninger) og dels på en stratificeret stikprøve på ca. 1.300 mindre og mellemstore virksomheder (årlige eller kvartalsindberetninger). Statistikken over udenrigshandel med tjenester bygger altså i stor grad på en stikprøve. Dette indebærer, at opgørelsen indeholder opregninger for de ikke dækkede enheder, hvilket ifølge sagens natur indebærer en vis usikkerhed. Dette gælder ikke mindst i forhold til dimensionen geografisk fordeling. Den geografiske dimension indgår ikke i stratificering og optimering af stikprøven.

En væsentlig usikkerhed knytter sig til den population, fra hvilken stikprøven er uddraget. Populationen er oprindeligt afgrænset ud fra oplysningerne til Nationalbankens betalingsstatistik, som ophørte med udgangen af 2004. Fra og med tællingsåret 2009 anvendes en population, som er afgrænset ud fra oplysninger fra Erhvervsregister samt de såkaldte screeningstællinger. Screeningstællingerne afvikles hvert år, hvor et større antal virksomheder indberetter deres samlede import og eksport af tjenesteydelser. Fra tællingsåret 2019 ændres praksis med store screeningstællinger hvert femte år, og overgås fra en femårig til en årlig opdateringsrytme. Dvs. en praksis, hvor en femtedel af stikprøven udskiftes årligt fremfor en fuld opdatering hvert femte år. Dette sikrer en bedre kvalitet, idet både stikprøven og population bliver mere præcist målt, og dermed forventes evt. revisioner ved udrulning af en ny stikprøve at være begrænset.

Endelig kan det forekomme, at indberetningerne er fejlbehæftede, bl.a. som følge af misforståelser hos indberetterne. Danmarks Statistik vurderer løbende pålideligheden af de indberettede oplysninger og kontakter indberetterne, når formodning om fejl opstår. Endvidere har en række områder været udtaget til særlig gennemgang, bl.a. søtransport, rejser, forsikring, bygge- og anlæg samt videnstjenester. Rejsepostens udgiftsside er svær at opgøre. P.t. udarbejdes den med udgangspunkt i oplysninger om danskeres forbrug, overnatninger og transport i udlandet fra udenlandske statistikker, men her er risiko for fejlvurdering relativt stor, især for de mindre lande. Usikkerheden kan ikke kvantificeres. De største indberettere til tællingen Udenrigshandel med tjenester rapporterer deres handel med udlandet hver måned, hvorfor pludselige ændringer i aktiviteten, bl.a. som følge af Covid-19 situationen i foråret 2020, vil blive fanget for disse enheder. For posterne lufttransport og rejser er der anvendt alternative kilder for at fange det forventede fald som følge af Covid-19, da disse poster ikke er fuldt omfattet af tjenestetællingen. Disse andre kilder er data for anvendelsen af dansk udstedte betalingskort, som håndteres af Nets (kilde: Nets Denmark A/S), samt passagertælling. Alt andet lige bør der derfor være større usikkerhed på disse poster under Covid-19 pandemien.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Da undersøgelsen er stikprøvebaseret, er alle tal forbundet med en stikprøveusikkerhed. Stikprøveusikkerheden er størst for de mest detaljerede opgørelser på tjenestegrupper og/eller geografiske områder. Til beskrivelse af stikprøveusikkerheden benyttes varianskoefficienter (CV). Varianskoefficienten er standardfejls procentmæssige andel af estimatet; dvs. den relative standardfejl. De estimerede varianskoefficienter for tællingen Udenrigshandel med tjenester (foreløbige tal) er: Eksport af tjenester (i alt): ca. 0,5 pct. Import af tjenester (i alt): ca. 0,6 pct. Med et sædvanligt statistisk sikkerhedsinterval på 95 pct. betyder det, at den relative stikprøvefejl højst er 1 pct. for eksporten og 1,2 pct. for importen. Hvis fx eksporten er estimeret til 200.000.000, er stikprøvefejlen ca. 1 pct. heraf, dvs. ca. 2.000.000.

De estimerede varianskoefficienter for de mere detaljerede opgørelser kan være betydeligt højere (se de vedhæftede dokumenter for [2014](#) og [2019](#)). Værdierne med CV'er større end 35 er undertrykte.

5.3 Anden usikkerhed

En væsentlig usikkerhed knytter sig til den population, fra hvilken stikprøven til tællingen Udenrigshandel med tjenester er uddraget. Populationen er oprindeligt afgrænset ud fra oplysningerne til Nationalbankens betalingsstatistik, som ophørte med udgangen af 2004. Fra og med tællingsåret 2009 anvendes en population, som er afgrænset ud fra oplysninger fra ESR samt de såkaldte screeningstillinger. Screeningstillingerne afvikles, fra og med tællingsåret 2019, hvert år, hvor et større antal virksomheder indberetter deres samlede import og eksport af tjenesteydelser. Fra tællingsåret 2019 er der ændret praksis hvor store screeningstillinger hvert femte år, nu overgår til en rullende årlig opdateringsrytme. Dvs. en praksis, hvor en femtedel af stikprøven udskiftes årligt fremfor en fuld opdatering hvert femte år. Overgangen til den årlige opdatering påbegyndes for tællingsåret 2019, hvor 3/5 af stikprøven roteres for dette år, og derefter roteres 1/5 af stikprøven om året. Den nye metode sikrer en bedre kvalitet, idet både stikprøven og population bliver mere præcist målt, og dermed forventes evt. revisioner ved udrulning af en ny stikprøve at være begrænset.

Årsagen til at screeningundersøgelserne er nødvendige, er, at der ikke findes noget administrativt eller statistisk register, der på et tilstrækkeligt sikkert grundlag kan vedligeholde og opdatere opregningsgrundlaget i forbindelse med opgørelsen af Udenrigshandel med tjenester. Udfordringen for Udenrigshandel med tjenester er, at sammenhængen mellem registeroplysningerne og den faktiske import hhv. eksport af tjenester er meget forskellig fra branche til branche. Og der selv for tilsyneladende små virksomheder kan være en del udenrigshandel med tjenester, fx hvis det er formålet med virksomheden. Sammenhængen mellem antal ansatte, omsætning og oplysninger om salg af ydelser til udlandet på momsindberetningen på den ene side, og den faktiske eksport med tjenester på den anden side, er generelt ikke så entydig.

Historisk set har de femårige opdateringer medført store revisioner, især pga. usikkerheden, der knytter sig til populationen. Den seneste opdatering af stikprøven, for tællingsåret 2019, har givet anledning til store revisioner af tjenester for 2018-2020. For 2019 er eksporten af tjenester opjusteret med ca. 30 mia. kr., mens importen er opjusteret med 25 mia. kr. De største revisioner som følge af ændringen i stikprøven skyldes opdateringen af cut-off stikprøven af Danmarks største tjenestehandelsvirksomheder svarende til ca. 25 mia. kr. på begge sider, mens de resterende 5 mia. kr. på eksportsiden skyldes opdateringen af den stratificerede stikprøve af mindre og mellemstore virksomheder.

Endelig bygger Udenrigshandel med tjenester på et meget komplekst begrebsapparat. Derfor kan det forekomme, at indberetningerne er fejlbehæftede, bl.a. som følge af misforståelser hos indberetterne. Danmarks Statistik vurderer løbende pålideligheden af de indberettede oplysninger og kontakter indberetterne, når formodning om fejl opstår. Endvidere har en række områder været udtaget til særlig gennemgang, bl.a. søtransport, rejser, forsikring, bygge- og anlæg samt videnstjenester. Begrundelsen for at udtage har været områdets størrelse (navnlig søtransport), eller at området måtte forventes at frembyde særlige udfordringer for indberetterne. Rejsepostens udgiftsside er især svær at opgøre. P.t. udarbejdes den med udgangspunkt i oplysninger om danskeres forbrug, overnatninger og transport i udlandet fra udenlandske statistikker, men her er risiko for fejlvurdering relativt stor, især for de mindre lande. Usikkerheden kan ikke kvantificeres.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslattes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

I forhold til andre lande, der er sammenlignelige mht. størrelse og udvikling, vurderes den danske statistik over udenrigshandel med tjenester som værende af god kvalitet, dog med forbehold for en vis usikkerhed på især fordelingen på lande.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Efter første offentliggørelse af tjenestehandlen bliver denne løbende korrigeret, efterhånden som supplerende eller korrigeret statistisk materiale fremkommer. Denne supplerende information betyder, at den endelige opgørelse af tjenestehandlen først udarbejdes to-tre år efter udløbet af referenceåret. Det er fast praksis, at der i slutningen af september foretages fastlåsning af månederne i det foregående år. Samtidig revideres månederne i året før dette og låses atter. Den sidste revision foretages i forbindelse med, at det endelige nationalregnskab opstilles i år t+3.

Historisk set har de femårige opdateringer af populationen og stikprøven for tællingen Udenrigshandel med tjenester været årsag til store revisioner, især pga. usikkerheden der knytter sig til populationen. Fra tællingsåret 2019 påbegyndes en overgang fra en femårig til en årlig opdatering. Dvs. en praksis, hvor en femtedel af stikprøven udskiftes årligt fremfor en fuld opdatering hvert femte år. Det forventes at den nye metode fremover vil begrænse de revisioner, der kommer fra usikkerheden om populationen.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken udkommer kvartalsvist ca. 40 dage efter referenceperiodens afslutning. Statistikken publiceres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

opgørelse offentliggøres for årstal ca. 10 måneder efter vedkommende år. Tallene er endelige tre år efter udløbet af referenceåret.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken publiceres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

7 Sammenlignelighed

Opgørelsen af tjenestehandlen følger internationale retningslinjer, og statistikken er derfor sammenlignelig med andre landes tilsvarende statistikker. Statistikken betragtes som sammenlignelig fra 2005 og frem

7.1 International sammenlignelighed

Opgørelsen af tjenestehandlen følger internationale retningslinjer, og statistikken er derfor sammenlignelig med andre landes tilsvarende statistikker. Partnerlandenes opgørelse af samme tjenestegrupper (spejlstatistikker) er i princippet at betragte som sammenlignelig statistik, men metodiske – og datakvalitetsmæssige forskelle gør en direkte sammenligning vanskelig.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Statistikken over udenrigshandel med tjenester er fra 2005, men der findes også data fra før i betalingsbalancestatistikken. Da der er tale om nye kilder og metoder fra og med 2005, må der ventes at forekomme databrud i forhold til tidligere opgørelser af tjenestehandlen. Dette gælder efter sagens natur navnlig for poster på lavt aggregeringsniveau. Det er dog opfattelsen, at den samlede tjenestebalance (indtægter i alt minus udgifter i alt) er opgjort uden nævneværdigt brud. For tællingsårene 2009, 2014 og 2019, hvor stikprøven blev opdateret og opregningsmetoden justeret, er der ikke tale om databrud i den sædvanlige opfattelse af ordet, men igen må der ventes at forekomme mindre databrud i forhold til tidligere opgørelser for poster på lavt aggregeringsniveau. I den forbindelse anvendes årene 2008, 2013 og 2018 som indfasnings år til de nye stikprøver. Indfasningsårene opgøres som en kombination af de gamle og de opdaterede stikprøver. Årsagen er, at der ikke tale om et databrud i den sædvanlige opfattelse af ordet, fordi revisionerne alene er afledt af en opdatering af stikprøven – og altså ikke af nye definitioner endelige indberetningsskemaer. Der foretages en kombination af subjektiv og mekanisk udjævning – dvs. der håndplukkes ”kritiske” tjenestegrupper, hvor udviklingen er meget markant og for hvilke der foretages en korrektion, mens øvrige, ikke-kritiske poster korrigeres med en fast faktor. For 2018 foretages alene den mekaniske udjævning, hvor alle poster korrigeres med en fast faktor, således at ca. 50 pct. af revisionerne fra 2019 ligger til grund for revisionerne i 2018.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Tjenestehandlen indgår i betalingsbalancen uden yderligere justeringer og desuden i nationalregnskabet udlandskonto. Nationalregnskabet opererer på importsiden med en anden afgrænsning mellem varer og tjenester, end betalingsbalancen gør; forskellen vedrører fragt i forbindelse med importen. Dette indebærer, at alene summen af varer og tjenester er identiske i de to opgørelser. For udenrigshandel med tjenester beregnes den totale kvartalsvise sæsonkorrigerede import/eksport som summen af de enkelte tjenestegrupperes handel. For Betalingsbalance beregnes den totale månedlige sæsonkorrigerede import/eksport af tjenester som summen af EU og verden uden for EU. Totalerne i de to opgørelser er ikke indbyrdes afstemt. I måneder hvor nationalregnskabet ikke offentliggør statistik, kan der i betalingsbalancen og statistikken for udenrigshandel med tjenester være revisioner til kvartaler, som ikke er indarbejdet i nationalregnskabet endnu. Import og eksport af varer og tjenester indgår i afstemningen af nationalregnskabet tilgang og anvendelsestabeller, og dermed i beregningen af størrelser som BNP, som er udtryk for merværdien der er skabt i samfundet. Betalingsbalancens indtægter og udgifter for løn-, formue- og anden indkomst indgår i beregningen af BNI, som er udtryk for de samlede indkomst i samfundet, og indtægter og udgifter for løbende overførsler angiver den disponible BNI, som er den indkomst der er til rådighed til forbrug og opsparing.

7.4 Intern konsistens

Der er fuld intern konsistens.

8 Tilgængelighed

Statistikken udgives kvartalsvist i [Nyt fra Danmarks Statistik](#). I Statistikbanken offentliggøres statistikken under [Udenrigshandel med tjenester](#). Se mere på statistikken [emneside](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken udgives kvartalsvist i [Nyt fra Danmarks Statistik](#) om *Udenrigshandel med tjenester*.

8.5 Publikationer

Statistikken indgår i Statistiske Efterretninger [Nationalregnskab og betalingsbalance](#) samt i publikationerne [Statistisk Årbog](#) og [Statistisk Tiårsoversigt](#). Statistikken indgik også i publikationen [Danmarks Udenrigsøkonomi](#) der blev udgivet til og med 2014.

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Udenrigshandel med tjenester](#) i følgende tabeller:

- [UHT4S1](#): Tjenestehandel efter im- og eksport, sæsonkorrigering og poster
- [UHT4S2](#): Tjenestehandel efter im- og eksport, sæsonkorrigering og land
- [UHTP](#): Tjenestebalance, kvartal efter im- og eksport og poster
- [UHTL](#): Tjenestebalance, kvartal efter im- og eksport og land
- [UHTX](#): Tjenestebalance, kvartal efter im- og eksport, poster og land
- [UHTY](#): Tjenestebalance, årlig efter im- og eksport, poster og land

8.7 Adgang til mikrodata

Forskere og andre analytikere fra autoriserede forskningsinstitutioner, kan få adgang til statistikens anonymiserede mikrodata gennem Danmarks Statistiks [Forskerordning](#).

Statistikens anonymiserede mikrodata stilles også til rådighed for serviceopgaver mod betaling. Læs mere om [skræddersyede løsninger](#) eller få flere oplysninger ved at kontakte DST Consulting.

8.8 Anden tilgængelighed

Statistikken indgår i opgørelsen af betalingsbalancen og leveres endvidere til OECD og EU.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik følges.

8.10 Diskretionering og databehandling

For statistikken Udenrigshandel tjenester benyttes såkaldt passiv diskretionering, hvor virksomhederne selv skal anmode om diskretionering. Desuden aggregeres over nogle tjenestegrupper inden offentliggørelse, dog primært pga. stikprøveusikkerheden.

8.11 Reference til metodedokumenter

I [MSITS](#) er metoden til Udenrigshandel med tjenester beskrevet.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Udenrigsøkonomi. Den statistikansvarlige er Selma Mustafic Mulalic, tlf. 39 17 36 64, e-mail: smu@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Udenrigsøkonomi, Økonomisk Statistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Selma Mustafic Mulalic

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

smu@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 36 64

9.8 Faxnummer

39 17 39 99